

2. Портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.
URL: <https://e-construction.gov.ua>

3. Офіційний електронний портал Держгеокадастру. URL:
<https://e.land.gov.ua>

4. Язлюк Б.О., Анопрієнко Т.В., Бутов А.М. Нововведення у сфері оцінки земель в Україні. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Том 5. № 3. С. 201-214.

Хроненко В. В.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник – **Бурковська А. В.**, к.е.н,

доцентка, доцентка кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

СПАДКОВІСТЬ ТА РОЗРИВ У ФІНАНСОВІЙ ДУМЦІ УКРАЇНИ

Фінансова думка, яка відображає економічне життя суспільства, постійно потрапляє в дилему. З однієї сторони вона є революційним зривом, спричиненим викликами часу, а з іншої - передачею знань від покоління до покоління.

Головна теоретична основа для фінансової думки України ХІХ століття була створена передовою європейською (німецькою) наукою.

Сьогодні Україна перебуває в умовах повномасштабної війни і стикається з жорсткою реальністю, пов'язаною з макроекономічною кризою, вичерпанням ефектів відновлення та структурними змінами, які вимагають першочергового вирішення. Україна має велику інтелектуальну спадщину, яка складається з 760 мільйонів бібліотечних одиниць, включаючи 80,34 мільйона архівних документів та 17,33 мільйона музейних предметів [1]. Якщо врахувати колекції корпоративних, релігійних, приватних та діаспорних бібліотек, а також архівів, музеїв та електронних видань, загальна кількість українських інформаційних одиниць сягає одного мільярда [1].

З'являється явне протиріччя між історичною адекватністю та сучасними вимогами щодо цифровізації, воєнного стану та глобальних катастроф.

Тривожною тенденцією в розвинених країнах є те, що роль успадкованого багатства в добробуті людини майже зрівнялася з важливістю доходу від власної праці; це породжує новий клас рантьє, явище, яке найкраще описати як «спадкова економіка», що суперечить самій суті капіталізму, оскільки дестимулює не лише інновації, а й продуктивну працю, яка мала б бути його рушійною силою [2]. Досвід України - це урок, який показує, як працює ринкова економіка і як вона потребує соціальної підтримки та меритократії [2].

Багаті країни щорічно успадковують близько 6 трлн дол. США, а це приблизно 10% від загальної суми в світі; для порівняння, у середині ХХ століття частка спадкових трансфертів становила лише 5% від світового ВВП, що демонструє подвоєння значущості успадкування за останні десятиліття [2].

З іншого боку, постає питання бідних сімей, у яких грошові турботи викликають стрес. Це може вплинути на наступні покоління, створюючи цикл бідності, коли діти успадковують не лише матеріальну недостатність, а й поведінку, що робить їх більш схильними до фінансових труднощів [3]. Тобто, суспільно-економічна політика повинна брати до уваги не тільки матеріальні, а й психологічні аспекти успадкування бідності.

Крім того, економіка деяких країн сьогодні значною мірою тримається лише на військовому виробництві, а це свідчить про те, що перехід до миру може спричинити серйозну економічну кризу, як для бідних так і для забезпечених верств населення цих країн [4].

Економіка воєнного часу, санкції, гібридні фінансові конфлікти, цифровізація та поява криптовалют - це явища, яких не існувало в епоху становлення класичної фінансової думки України ХІХ століття. Вважаємо, що Україні доцільно відмовитися від минулого і створити абсолютно нову науково-фінансову парадигму.

Отже, історичний досвід, попри свою цінність, не може бути достатнім орієнтиром у сучасних умовах. Саме тому створення абсолютно нової фінансової парадигми є не бажанням, а необхідністю для майбутнього України.

Список використаних джерел:

1. Онищенко О.С. Національна наукова спадщина – інтелектуальні скарби держави. *Вісник Національної академії наук України*. 2019. № 5. URL: http://jnas.nbu.gov.ua/j-pdf/vnanu_2019_5_19.pdf
2. «Спадкова економіка»: як обсяги спадщини створюють нову нерівність і що з цим робити. URL: <https://abiznes.com.ua/spadkova-ekonomika-iaak-obsiahy-spadshchynu-stvoriuiut-novu-nerivnist-i-shcho-z-tsym-robyty-3325/#причини-зростання-спадкової-економіки>
3. Бідність: менталітет чи генетика? URL: <https://taslife.com.ua/blog/rich-vs-poor-part1>
4. Welt: на економіку росії чекає глибока криза у разі зупинення війни. URL: https://lb.ua/world/2024/08/11/629007_welt_ekonomiku_rosii_chekaie.html